

Kultuuriministri 15. märtsi 2023.a käskkirja nr 80 „Eesti ühiskonnas lõimumist, sealhulgas kohanemist toetavate tegevuste elluviimiseks toetuse andmise tingimused“ muutmise käskkirja eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

Käskkirja eelnõuga muudetakse kultuuriministri 15. märtsi 2023.a käskkirja nr 80 „Eesti ühiskonnas lõimumist, sealhulgas kohanemist toetavate tegevuste elluviimiseks toetuse andmise tingimused“ (edaspidi *TAT*) perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse § 10 lõigete 2 ja 4 ja Vabariigi Valitsuse 9. juuni 2022. a määruse nr 62 „Kultuuriministeeriumi põhimäärus“ § 5 lõike 2 punkti 9 alusel.

Käskkirja eelnõu ja selle seletuskirja koostas Kultuuriministeeriumi finantsosakonna välisvahendite nõunik Margit Tilk (e-post margit.tilk@kul.ee, telefon 628 2358) ning juriidilise ekspertiisi tegi personali- ja õigusosakonna õigusnõunik Kadri Kilvet (e-post kadri.kilvet@kul.ee, telefon 628 2224).

TATi muutmise on tingitud vajadusest täpsustada eelarveid, näitajaid ning kaudsete kulude hüvitamisega seonduvat.

Seletuskiri kirjeldab muudatusi võrreldes kultuuriministri 15. märtsi 2023. a käskkirjaga nr 80 kehtestatud TAT-iga.

2. Käskkirja eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Käskkirja eelnõu **punktiga 1** tõstetakse meetmete nimekirja indikaatori „Kohanemisprogrammis osalejate arv“ sihttasemele 28 797 osaluskorraneni, sest Ukraina sõjapõgenikele (ajutise kaitse saajatele) hakatakse pakkuma kohanemisprogrammi raames eesti keele kursusi A2- ja B1-tasemel. Indikaatori sihttaseme muudatuse on kinnitanud Vabariigi Valitsus 3. juuli 2023.a korraldusega nr 180 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvuspoliitika fondide meetmete nimekirja kinnitamine“.

Käskkirja eelnõu **punktiga 2** muudetakse meetmete nimekirja näitaja „Tööjõulähetusprogrammis osalejate arv“ vahesihhtaset (2024) 260-lt 160-le elluviija taotluse alusel. 2023. a oktoobris korraldatud riigihankele „Keeleõppe eesmärgil töölähetuste korraldamine avaliku sektori eri keele- ja kultuuritaustaga töötajatele“ (viitenumber 270471) ei laekunud ühtegi pakkumust. Elluviija kavatses kuulutada välja uue hanke 2023. aasta jooksul, kuid teenusepakkuja ei pruugi suuta pakkuda tööjõulähetusprogrammi 2024 a. jooksul 260 inimesele, pigem on realistlik seada programmi käivitusfaasis vahesihhtaseme eesmärgiks 160 osalejat.

Käskkirja eelnõu **punktiga 3** sätestatakse toetatavate tegevuste eelarved.

Suurendatakse toetatava tegevuse „Kohanemisprogramm „*Settle in Estonia*“ pakkumine“ eelarvet 3 000 000 euro võrra (Euroopa Sotsiaalfond+ toetus + riiklik kaasfinantseering), et pakkuda Ukraina sõjapõgenikele kohanemisprogrammi raames eesti keele kursusi A2- ja B1-tasemel. Eelarve muudatuse on kinnitanud Vabariigi Valitsus 3. juuli 2023.a korraldusega nr 180 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvuspoliitika fondide meetmete nimekirja kinnitamine“.

Toetatava tegevuse „Andmevahetuslahenduse (sealhulgas infoplatvormi) edasiarendus ja rakendamine“ eelarvesse lisatakse partneri Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskuse (edaspidi *SMIT*) eelarve 1 020 000 eurot (Euroopa Sotsiaalfond+ toetus + riiklik

kaasfinantseering), kellega planeerib elluviija sõlmida 2023. aasta lõpuks partnerluslepingu. Partnerluslepingu kalkulatsioon põhineb varasemalt SMIT-iga sõlmitud teenuslepingutele. Partnerluslepingu alusel toimub andmevahetuslahenduse edasiarendamine vastavalt olukorra muutustele ning suurenenud sihtrühma vajadustele.

Toetatava tegevuse „Avalikkuse teavitamine rände-, lõimumis-, sealhulgas kohanemisteemadel“ eelarvesse lisatakse partnerite Riigikantselei ja Statistikaamet eelarved, kellega planeerib elluviija sõlmida 2023. aasta lõpuks partnerluslepingud. Riigikantselei partnerlusleping sõlmitakse summas 600 000 eurot (Euroopa Sotsiaalfond+ toetus + riiklik kaasfinantseering). Kalkulatsioon põhineb partneri ja elluviija varasemal kogemusel sarnaste tegevuste rakendamisel. Riigikantselei tegeleb partnerluslepingu raames valitsusasutuste võimekuse suurendamisega riigiinfo edastamisel vene ja inglise keeles ning korraldab tõlkehankeid. Samuti loob ja arendab erinevaid võrgustikke, palkab vajadusel ühtse informatsiooni koordinaatori, edendab avaliku sektori asutuste kommunikatsiooniekspertide pädevust ja kaasab avalikkust lõimumist ja kohanemist toetavatesse algatustesse. Lisaks tellib vajadusel uuringuid ja analüüse tegevuste mõju kohta ühiskonna teavitamisel, kaasamisel ja lõimumisel. Statistikaameti partnerlusleping sõlmitakse summas 110 000 eurot (Euroopa Sotsiaalfond+ toetus + riiklik kaasfinantseering). Kalkulatsioon põhineb Statistikaameti tunnitöö maksumusel ja elluviija varasemal kogemusel sarnaste tegevuste rakendamisel. Partnerluslepingu alusel toimub juhtimislaua loomine ja arendamine rändevaldkonna statistika kättesaadavuse parandamiseks ja andmete paremaks visualiseerimiseks, sh erinevate sotsiaalsete rühmade lõikes, juhtimislaua loomine ja arendamine valdkondliku arengukava „Sidusa Eesti arengukava 2030“ ja lõimumisprogrammi mõõdikute ja kontekstinäitajate visualiseerimiseks, loodud juhtimislaudade ülalhoid, info uuendamine graafikutel ning samuti romade tööhõives osalemise ning omandatud kõrgeima haridustaseme aastastatistika arvutamine.

Käskkirja eelnõu **punktiga 4** muudetakse TAT-i punkti 7.2.1.1 nii, et lisaks elluviijale hüvitatakse kaudseid kulusid ka partneritele (Riigikantseleile, Statistikaametile ja SMIT-ile). TAT-i elluviimisega seotud ülesannete täpsustamisel ja partnerluslepingute läbirääkimistel ilmnes, et partneritel kaasnevad tegevustega kaudsed kulud, mida oleks mõistlik hüvitada ühtse määra alusel.

3. Käskkirja eelnõu vastavus ELi õigusele

Käskkirja eelnõu vastab järgmistele ELi määrustele:

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1057, millega luuakse Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+) ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1296/2013.

4. Käskkirja eelnõu mõjud

TAT-i sisseviidavad muudatused ja täpsustused aitavad elluviijal ja partneritel paremini ja täpsemini täita oma ülesandeid.

5. Käskkirja eelnõu rakendamise seotud tegevused, vajalikud kulud ja rakendamise eeldatavad tulud

Käskkirja eelnõu rakendamise ei kaasne tulusid ega kulusid.

6. Käskkirja eelnõu jõustumine

Käskkiri eelnõu jõustub allkirjastamisel.

7. Käskkirja eelnõu kooskõlastamine

Käskkirja eelnõu esitatakse kooskõlastamiseks eelnõude infosüsteemis korraldusasutusele, Rahandusministeeriumile, Siseministeeriumile, Haridus- ja Teadusministeeriumile ning rakendusasutustele, kes nõustavad riigi pikaajalises arengustrateegias kinnitatud strateegilistesse sihtidesse ja aluspõhimõtetesse panustamist oma vastutusvaldkonna alusel. Samuti esitatakse eelnõu arvamuse avaldamiseks rakendusüksusele ning partneritele SMIT-ile, Riigikantseleile ja Statistikaametile.